

Kommunstyrelsen

Plats och tid:	Kommunsalen, 2024-05-13, 13:00–16:10
Beslutande:	Mikael Thalín (C), ordförande, jäv § 80 Magnus Bjurman (S), 1:e vice ordförande, jäv § 85, ersätter Mikael Thalín (C) § 80 Susann Lindblad (C) Håkan Yngström (C) Gunilla Elings-Friberg (S) Elisabet Setterlund Alvarsson (M) ersätter Joakim Larsson (M) Roine Andersson (SD) Anders Rosell (S) Eva Janstad (V) Fredrik Jansson (C) Marc Ersson (SD) Mats Lusth (C) Lars-Olov Simu (KD) ersätter Bengt-Åke Svahn (KD) Joseph Joep Meens (MP) ersätter Magnus Bjurman §§ 80, 85
Övriga deltagare:	Joseph Joep Meens (MP), ej tjänstgörande ersättare §§ 70–79, 81–84, 86–93 Marie Ehlin, kommunchef Jesper Karlsson, omsorgschef § 71 Maria Lasell, avdelningschef äldreomsorg § 71 Maria Grudin, kvalitetstrateg § 72 Henrik Göthberg, chef service och utveckling § 72 Lena-Stina Björklund, samhällsplanerare § 73 Andrea Andersson, planarkitekt § 74, via Teams Daniel Falk, planchef § 74, via Teams Anneli Wallin, trafikingenjör §§ 75–78 Anna-Karin Göthe, ekonomichef § 86 Sara Laggår, ekonom § 86 Helene Grapenson, personalchef § 87 Emma Jidemyr, kommunikationschef §§ 87–88 Birgitta Moraeus, sekreterare
Utses att justera:	Marc Ersson (SD), justerare
Justeringens plats och tid:	Protokollet är digitalt signerat
Underskrifter:	Birgitta Moraeus, sekreterare § 70–93 Mikael Thalín, ordförande §§ 70–79, 81–93, Magnus Bjurman (S) § 80 Marc Ersson (SD), justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kommunstyrelsen Sammanträdesdatum: 2024-05-13

Överklagningstid: 2024-05-22 – 2024-06-12

Anslaget sätts upp: 2024-05-22 Anslaget tas ner: 2024-06-13

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelsens diarium

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 70	Ändring av dagordning		4
§ 71	Digitala inköp i hemtjänsten	2024/189	5 - 8
§ 72	Styrmodell Orsa kommun - revidering 2024	2024/174	9 - 11
§ 73	Bostadsförsörjningsplan 2024-2030	2023/446	12 - 13
§ 74	Framtagande av planeringsstrategi	2023/74	14 - 15
§ 75	Medborgarförslag om gång- och cykelbro över lillån från Kyrkbyn till lillåskogen	2023/501	16
§ 76	Styrdokument - Trafiksäkerhet	2023/473	17
§ 77	Regler för vägbidrag	2024/194	18 - 19
§ 78	Tillstånd affischering EU-valet 2024	2024/71	20
§ 79	Årsredovisning och bokslut, Norra Dalarnas samordningsförbund, FINSAM	2024/208	21
§ 80	Årsredovisning och bokslut 2023, Brandkåren Norra Dalarna (BRAND)	2024/216	22
§ 81	Revidering av instruktion för Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet	2024/220	23
§ 82	Avsägelse av uppdrag, ordinarie ledamot i utskottet för omsorg, Hans-Göran Olsson (S)	2024/226	24
§ 83	Avsägelse av uppdrag, ersättare i utskottet för omsorg, Johanna Bergman (S)	2024/239	25
§ 84	Ny timplan för grundskolan från hösten 2024	2024/148	26
§ 85	Val av revisor - stiftelsen Skattungeskolan	2024/249	27
§ 86	Ekonomisk prognos 2024		28
§ 87	Uppföljning heltidsresan		29
§ 88	Information om invånardialog	2024/59	30
§ 89	Information om särskilt boende (SÄBO)		31
§ 90	Genomgång av Brandkåren Norra Dalarnas verksamhet		32
§ 91	Information om Inlandsbanan AB		33
§ 92	Anmälan av delegationsbeslut		34
§ 93	Delgivningar		35

§ 70

Ändring av dagordning

Beslut

Dagordningen förändras enligt följande:

- Informationsärende Genomgång av Brandkåren Norra Dalarnas verksamhet utgår § 90
- Tillägg av informationsärende om Inlandsbanan AB § 91

§ 71

KS 2024/189

Digitala inköp i hemtjänsten

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att införa digitala inköp i hemtjänsten med start i november 2024.

Sammanfattning av ärendet

Bakgrund

Personer som inte själva kan utföra inköp kan få insatsen beviljad av kommunen enligt socialtjänstlagen. I Orsa kommun är det Norra Dalarnas Myndighetsservice som beslutar om insatsen och hemtjänsten som verkställer besluten.

Inköpet går till så att undersköterskor och vårdbiträden från hemtjänsten åker hem till den äldre och hämtar en handlingslista, antingen är listan klar eller så hjälper undersköterskan/vårdbiträdet till att färdigställa den. Undersköterskan/vårdbiträdet åker sedan till butiken och plockar ihop alla varor och betalar varorna med den äldres betalmedel (ICA-kort, Coop-kort eller bankkort och ibland kontanter) för att sedan leverera varorna hem till den äldre. Om den äldre har behov av hjälp att plocka upp varorna hjälper undersköterskan/vårdbiträdet till med det. För hela inköpet (hämta lista, plocka ihop, betala, leverera och plocka upp varor) planeras i de flesta fall ca 45 minuter för en undersköterska/vårdbiträde. Vissa inköp är mer omfattande och då planeras mer tid.

Under 2023 gjorde hemtjänsten i snitt 253 inköp per månad fördelat på i snitt 62 personer vilket tog i snitt 186 timmar per månad. Under 2022 var motsvarande siffror i snitt 220 inköp, 51 personer och 152 timmar per månad.

En parallell fråga som varit aktuell sedan senare delen av 2023 har handlat om att det funnits intresse för att utreda förutsättningarna för att upphandla en extern entreprenör för att utföra hela inhandlingsprocessen åt kommunen, på liknande sätt som exempelvis Mora kommun gör. Av det tjänsteutlåtande som togs fram för att redovisa sagda förutsättningar på omsorgsutskottets novembersammanträde i fjol, framgår att det snarare skulle vara ett fördyrande alternativ att lägga ut utförandet av den delen av hemtjänstutförandet på entreprenad. Även det tjänsteutlåtandet biläggs detta tjänsteutlåtande som kompletterande beslutsunderlag.

Hur verksamheten väljer att utföra det uppdrag som lämnats från politiken är i normalfallet rena verkställighetsbeslut och är inte sådant som brukar lyftas upp som föremål för politiska beslut. Verksamheten bedömer dock att den nu aktuella frågan är av mer principiell vikt, vad gäller verksamhetens inriktning och omfattning. Den föreslagna ändringen kan därtill indirekt få viss ekonomisk effekt för de äldre som idag får hjälp av hemtjänsten för inhandling. Sammantaget lyfts därför den föreslagna åtgärden upp för politiskt beslut, även om det företrädesvis handlar om så kallade "hur-frågor"

Anledningar till att ändra arbetsätt

I 4 kap. socialtjänstlagen som handlar om rätten till bistånd framgår i 1 § att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom

biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det framgår också att biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Enligt socialtjänstlagens portalparagraf (1 kap. 1 §) ska samhällets socialtjänst främja människornas aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Framtidens socialtjänstlag, som väntas träda i kraft under 2025, har en övergripande målsättning att stödet till enskilda ska utgå från individens behov och målet är att invånare i möjligaste mån ska stödjas till ett självständigt liv.

Mot bakgrund av ovanstående behöver kommunen i större utsträckning ge människor hjälp till självhjälp i stället för att helt överta uppgifter. Genom att ändra rutinerna för inköp kan kommunen göra kommuninvånarna mer självständiga. En hel del av de som idag har hjälp av hemtjänsten med inköp tros vara i behov av fortsatt stöd av hemtjänsten medan andra kanske kan klara sig helt själva.

De nya rutinerna med digitala inköp

De nya rutinerna för digitalt inköp skulle innebära att matvaror beställs och betalas digitalt av den enskilde själv eller med hjälp av anhöriga eller personal i hemtjänsten.

Om den enskilde behöver hemtjänstens hjälp med beställning och betalning kommer hemtjänstens personal hem till den enskilde, precis som nu, men i stället för att hämta en inköpslista hjälper undersköterskan/vårdbiträdet den enskilde att beställa det som önskas via exempelvis en surfplatta. Den enskilde betalar varorna digitalt och behöver då inte lämna ut något betalkort eller pengar till personal. Matvarubutikens personal plockar sedan ihop varorna som hemtjänstens personal vid bestämd tidpunkt hämtar. Hemtjänstens personal levererar varorna till den enskilde och packar upp dem om den enskilde har behov av det.

Om den enskilde bara behöver hjälp av hemtjänsten med leverans och upplockning av varor kommer undersköterska/vårdbiträde från hemtjänsten att vid bestämd tidpunkt hämta varorna hos butiken och köra hem dem till den enskilde.

Vinster med digitala inköp

För att möta de behov som finns i samhället behöver socialtjänsten arbeta kunskapsbaserat, förebyggande, främja jämlikhet och jämställdhet, öka effektivitet och minska eller fördröja behov av insatser.

För kommuninvånarnas del skulle den stora vinsten vara en ökad självständighet. Genom att själv kunna besöka den digitala butiken har den enskilde möjlighet att välja varor ur hela sortimentet och inte vara beroende av vilka varor undersköterskan/vårdbiträdet väljer. Den enskilde kan då lättare exempelvis upptäcka nya varor eller varor med extrapris.

Den enskilde skulle genom digitala inköp på ett naturligt sätt inkluderas i det digitala samhället. Ökad kunskap och digital vana ger den enskilde större möjlighet att använda även andra tjänster digitalt vilket ökar den enskildes självständighet.

En annan vinst för den enskilde skulle vara att den enskilde inte behöver lämna ifrån sig några betalmedel till undersköterska/vårdbiträde eftersom betalning sker vid beställning.

För att klara den stora utmaningen med en större andel äldre och mindre andel förvärvsarbete behöver vi hitta arbetssätt som innebär att färre kan göra mer. Att undersköterskor inte behöver plocka matvaror i butiker och att de kan hämta flera personers matkassar samtidigt för leverans sparar tid för personal i hemtjänsten. Den tiden kan samma undersköterskor ägna mer åt vård och omsorg i stället för en serviceinsats som att plocka

varor i butik. Med de nya rutinerna bedöms i vart fall ungefär en tredjedel av tiden för inköp kunna sparas in vilket motsvarar ungefär 60 timmar per månad (vilket, försiktigt beräknat, skulle innebära en besparing på ca 200 tkr årligen).

Av 3 kap. 1 och 2 §§ socialtjänstlagen framgår att socialtjänsten i samarbete med andra ska främja goda miljöer i kommunen och bevaka att åtgärder vidtas för att skapa en god samhällsmiljö. Med digitala inköp lämnar Orsa kommun över uppgifter från hemtjänsten till näringslivet. I stället för att hemtjänstens undersköterskor plockar matvaror får butikernas personal göra det. Detta skulle kunna leda till fler arbetstillfällen i butikerna i Orsa.

Konsekvenser för kommuninvånare

Avgifter för inköp

Butiker som tillhandahåller tjänsten där man kan beställa varor på internet för att sedan själv hämta upp varorna tar ut en avgift. I Orsa tar Coop ut en avgift på i nuläget 39 kr per köp. Ica Supermarket i Orsa har ännu inte tjänsten i sin butik men kommer att införa den om digitala inköp i hemtjänsten införs. Ica Supermarket i Malung tar ut en avgift på 49 kr per köp och en gissning är att kostnaden kommer att vara ungefär samma i Orsa. På Willys i Orsa är det inte aktuellt att införa tjänsten i nuläget. Inte heller på Tempo i Skattungbyn är det aktuellt med digitala inköp, de tillhandahåller redan idag beställning per telefon och utkörning av matvaror med stöd av hemsändningsbidrag.

I stort sett alla kommuninvånare har olika kostnader för att göra inköp. För att ta sig till butiken behöver vissa betala för kollektivtrafik och andra betalar bränsle/el för olika transportmedel. Personer som får hjälp av hemtjänsten med att göra inköp har däremot inte någon särskild avgift för inköpet, det ingår i hemtjänstavgiften. Med digitala inköp kommer inte avgiften för hemtjänst att ändras däremot kommer plockavgiften till butiken med ca 39–49 kr per inköp att tillkomma för den enskilde. De flesta som har hjälp av hemtjänsten med inköp har det en gång per vecka. Kostnaden för den enskilde till butikerna skulle därmed uppgå till ca 169–212 kr per månad (39/49 kr per vecka x 52 veckor/ 12 månader).

En övergång till digitala inköp skulle innebära en merkostnad för de som idag har hjälp med inköp av hemtjänsten. Att de som gör inköp med hjälp av hemtjänsten får en kostnad för inköp är mer likställt med hur det är för övriga kommuninvånare än att de får kostnaden inbakad i en hemtjänstavgift.

Personuppgiftshantering

Det tillvägagångssätt som föreslås innebär att det är en relation mellan den enskilde och butiken vilket medför att kommunen inte har något ytterligare ansvar vad gäller information om leverantörens personuppgiftsbehandling. De flesta som har hjälp av hemtjänsten med inköp har sedan tidigare en relation till olika butiker i och med medlemskap och har då redan godkänt butikernas personuppgiftshantering.

Planering inför införandet

Att övergå till digitala inköp i hemtjänsten kan skapa frågor för kommuninvånare. Det är därför viktigt att i god tid gå ut med tydlig information till både allmänheten och de personer som idag har hjälp av hemtjänsten med inköp.

Personalen i hemtjänsten behöver utbildas i hur de digitala inköpen ska genomföras och surfplattor behöver köpas in så att hemtjänsten kan tillhandahålla den teknik som behövs, om inte den enskilde har den själv.

Det är även viktigt att det lokala näringslivet ges en reell chans att få tid på sig att ställa om för att kunna möjliggöra ett införande av digitala inköp. I dialog med de lokala handlarna har det bedömts att en förberedelsestid på ca fem månader är lagom, från det att kommunen

bestämmer sig för att införa digitala hemköp inom hemtjänsten. Om kommunstyrelsen fattar beslut om frågan i maj skulle det alltså kunna vara aktuellt att gå i gång med ett nytt förfarandesätt i november i år.

Beslutsunderlag

Digitala inköp i hemtjänsten, tjänsteutlåtande, 2024-04-03, dnr 2024/189, 7.3.2
Anlitande av Samhall för inköp av mat, tjänsteutlåtande, 2023-11-15, dnr 2023/621, 0.4.9

Förslag till beslut

Utskottet för omsorg föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar om att införa digitala inköp i hemtjänsten med start i november 2024.

Skickas till

Verksamhet omsorg

§ 72

KS 2024/174

Styrmodell Orsa kommun - revidering 2024

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar styrmodell för Orsa kommun (reviderad 2024).

Reservationer

Eva Janstad reserverar sig skriftligt enligt bilaga.

Elisabet Setterlund Alvarsson (M), Marc Ersson (SD), Roine Andersson (SD) och Lars-Olov Simu (KD) reserverar sig.

Sammanfattning av ärendet

Styrmodellen beskriver hur kommunen leds och styrs och tydliggör ansvar samt den övergripande planeringen och uppföljning av kommunens mål- och budget. Styrmodellen är ett styrdokument som i första hand riktar sig till chefer och förtroendevalda och till de som stödjer politiker och chefer i arbetet med ledning och styrning. Styrmodellen gäller för hela kommunkoncernen.

Syftet med styrmodellen är att säkerställa:

- att kommunens vision och mål uppnås
- att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna
- att skattepengar hanteras på bästa tänkbara sätt
- att god ekonomisk hushållning säkras

Kommunens nuvarande styrmodell *Styrmodell för Orsa kommun* beslutades av kommunfullmäktige i november 2020. Under våren har styrmodellen reviderats för att säkerställa att den är aktuell och tydlig.

Beslutsunderlag

Styrmodell för Orsa kommun (reviderad 2024), 2024-04-12

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige beslutar att anta styrmodell för Orsa kommun (reviderad 2024)

Sista stycket tas bort under rubriken Mål- och resultatstyrning, sidan 10.

Yrkande

Elisabet Setterlund Alvarsson (M) med instämmande av Marc Ersson (SD), Roine Andersson (SD) och Lars-Olov Simu (KD) yrkar på att SMARTA mål ska vara med i styrmodellen.

Magnus Bjurman (S) och Anders Rosell yrkar bifall till utskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på utskottets förslag och yrkandet från Elisabet Setterlund Alvarsson (M), Marc Ersson (SD), Roine Andersson (SD) och Lars-Olov Simu (KD) och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt utskottets förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och ska genomföras. Utskottet godkänner följande ordning: ja-röst för utskottets förslag och nej-röst för yrkandet.

Omröstningen genomförs och utfaller med 8 ja-röster och 5 nej-röster enligt bilaga. Därmed beslutar kommunstyrelsen enligt utskottets förslag.

Skickas till

Samtliga utskott
Bolagsstyrelser
Kommunledningsgruppen
Bolagschefer

Kommunstyrelsen 2024-05-13

Närvaro- och omröstningslista

Ledamot eller tjänstgörande ersättare	Närvaro	§ 72		
		Ja	Nej	Avstår
Fredrik Jansson (C)	X	1		
Susann Lindblad (C)	X	1		
Håkan Yngström (C)	X	1		
Mats Lusth (C)	X	1		
Anders Rosell (S)	X	1		
Gunilla Elings Friberg (S)	X	1		
Marc Ersson (SD)	X		1	
Roine Andersson (SD)	X		1	
Lars-Olov Simu (KD)	X		1	
Eva Janstad (V)	X		1	
Elisabet Setterlund Alvarsson (M)	X		1	
Magnus Bjurman (S)	X	1		
Mikael Thalín (C)	X	1		
Summa	13	8	5	

Övriga närvarande:

Joep Meens (MP) ej tjänstgörande ersättare
Marie Ehlin, kommunchef
Maria Grudin, kvalitetstrateg
Henrik Göthberg, chef service och utveckling
Birgitta Moraeus, sekreterare

Vänsterpartiet i Orsa reserverar sig mot beslut gällande punkt 2 på föredragningslistan, Styrmodell Orsa.

Motivering:

Målmetoden SMART är borttagen ur modellen om än delvis inflikad löpande i texten, vilket gör det svårt för alla parter framför allt i de operativa funktionerna, att förhålla sig praktiskt till styrmodellen. Det försvårar även för utveckling av kommunens verksamheter eftersom det behövs mätbara underlag för utvärderingar. Orsavänstern vill se en styrmodell för en lärande organisation, som kontinuerligt lär av sina positiva och negativa erfarenheter via mätbara mål som i SMART, i syfte att lösa sina uppgifter på ett bättre sätt över tid.

Orsavänstern, Eva Janstad

Orsa 13 maj 2024

§ 73

KS 2023/446

Bostadsförsörjningsplan 2024–2030

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar förslag till Bostadsförsörjningsplan 2024–2030.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen under varje mandatperiod, enligt 1 § tredje stycket lagen 2000:1383 om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Syftet med planeringen för bostadsförsörjningen är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Förslag till bostadsförsörjningsplan var utställd för samråd under tiden 28 november 2023 – 3 januari 2024. Handlingarna remitterades internt inom Orsa kommun samt till Länsstyrelsen Dalarna, Region Dalarna och grannkommunerna. Även allmänheten hade möjlighet att lämna synpunkter. Remissvar inkom från Länsstyrelsen Dalarna samt Mora kommun, se samrådsredogörelsen.

Bostadsförsörjningsplanen innehåller riktlinjer, underlag samt handlingsplan för perioden 2024–2030. Kommunplan 2024 innehåller ett övergripande mål – *Orsas befolkning ökar*. Riktlinjerna beskriver rekommenderade sätt att agera för att bland annat nå detta mål:

- Planera för cirka 100 nya bostäder/tomter till 2030.
- Prioritera bostäder för inflyttare/arbetskraft, ungdomar samt äldre som bor i villa.
- Planera för en variation av bostadstyper: villatomter, mindre lägenheter samt bostadsrätter.
- Fokusområden är södra Orsa samt centrum och centrumnära områden samt även området Grönklitt/Frysås.
- Tomter för nyproduktion av enbostadshus behöver fokuseras till attraktiva lägen som sjönära, med utsikt, centrumnära eller med andra kvaliteter för att det ska vara möjligt att bygga nytt.
- Höj attraktiviteten i befintliga områden, särskilt centrum och centrumnära områden.
- Orsabostäder AB utvecklar befintliga lokaler och bostäder.
- Vid detaljplanering beaktas
 - landskapsbild och gestaltning. Det är viktigt att områdets uppskattade karaktär – till exempel dalastil, bymiljöer och öppna marker – kan bevaras eller moderniseras på ett sätt som bevarar viktiga värden
 - åtgärder för att främja permanentboende, som till exempel service, trafik och socialt samspel
 - goda och inkluderande livsmiljöer
 - hushållning med naturresurser och energi
 - möjligheter till hållbar livsstil i vardagen.
- Genomföra strategiska markköp för att långsiktigt skapa möjligheter till utveckling.

Planen beskriver vilka åtgärdsområden som är prioriterade och en tidsatt handlingsplan följer med som bilaga. Planen följs upp varje år i samband med bokslut då även revidering av handlingsplanen kan beslutas.

Beslutsunderlag

Bostadsförsörjningsplan 2024–2030

Bilaga 1–3

Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige antar förslag till Bostadsförsörjningsplan 2024–2030.

Skickas till

Verksamhetsområdeschef samhälle

Chef Miljö- och byggnadsförvaltningen Mora–Orsa

VD Orsabostäder AB

§ 74

KS 2023/74

Framtagande av planeringsstrategi

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar Planeringsstrategi Orsa kommun 2024

Sammanfattning av ärendet

Planeringsstrategi är ett verktyg för kontinuerlig översiktsplanering och ett krav i plan- och bygglagen sedan 2020. Planeringsstrategin kommer framöver ha en tydlig och strategisk roll i den kontinuerliga översiktsplaneringen. Den pekar ut prioriterade behov av fortsatt översiktsplanering under mandatperioden och ligger till grund för beslut i kommunstyrelsen om uppdrag om fortsatt översiktsplanering.

Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi under de två första åren efter ett ordinarie val. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi under den här tiden anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell.

Inför kommunernas arbete med planeringsstrategi ska länsstyrelsen lämna ett underlag med statliga och mellankommunala intressen av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Många av frågorna som finns i länsstyrelsens underlag behöver hanteras i ett eventuellt kommande översiktsplanearbete.

Kommunens *Vision 2050* och översiktsplanens vision har bedömts stämma bra överens, vilket är en viktig grund för fortsatt planering. På det stora hela upplevs kommunen arbeta mot att uppfylla översiktsplanens vision och strategier, exempelvis genom att bostäder planeras sjönära och med utsikt. I vissa frågor finns mer arbete att göra, exempelvis vad gäller bättre nyttjande av Inlandsbanan, öppnande av järnväg mellan Orsa och Bollnäs och cykelförbindelse mellan Mora och Orsa.

Det verkar dock som att det finns en begränsad kännedom om översiktsplanen och alla använder den inte. Detta kan vara en fråga att arbeta vidare med, då översiktsplanen är ett grundläggande styrdokument i den fysiska planeringen och ska redovisa hur kommen avser utveckla mark- och vattenanvändningen. Ett ganska enkelt sätt att sprida kännedom om översiktsplanen hade varit att föra in relevanta aspekter i kartbutiken (kommunens kartvisningstjänst).

Viktiga översiktsplanefrågor att arbeta med framöver bedöms vara att arbeta mer genomförandeinriktat med planeringen, ta fram en kartläggning av jordbruksmark och framför allt att göra en fördjupad översiktsplan för områdena runt Orsasjön.

Sammantaget bedöms översiktsplanen vara aktuell i förhållande till kraven i plan- och bygglagen 3 kap 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

Vision Orsa 2050 har lagts till under punkt 4.3.3 - Kommunala styrdokument som tillkommit efter översiktsplanens antagande

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Planeringsstrategi – antagande, 2024-04-11

Planeringsstrategi Orsa kommun 2024, 2024-04-11

Länsstyrelsens underlag inför planeringsstrategi, 2024-03-05

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige antar Planeringsstrategi Orsa kommun 2024

Skickas till

Planenheten, miljö- och byggnadsförvaltningen Mora Orsa

Verksamhetsområde samhälle

§ 75

KS 2023/501

Medborgarförslag om gång- och cykelbro över Lillån från Kyrkbyn till Lillåskogen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget om ny handikappanpassad gång- och cykelbro då kommunen just nu prioriterar att binda ihop våra befintliga gång- och cykelvägar.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om handikappanpassad gång- och cykelbro över Lillån till Lillåskogen har kommit in till kommunen.

Just nu jobbar vi i kommunen med att binda ihop våra gång- och cykelvägar som vi har. Fokus ligger på att anordna säkra och bra skolvägar mellan centrum och våra skolor. Det finns därför idag ingen budget för en gång- och cykelbro över till Lillåskogen från Kyrkbyns skola.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2023-09-18

Tjänsteutlåtande samhälle 2024-02-22

Förslag till beslut

Utskottet för samhälle föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå medborgarförslaget om ny handikappanpassad gång- och cykelbro då kommunen just nu prioriterar att binda ihop våra befintliga gång- och cykelvägar.

Yrkande

Lars-Olov Simu (KD) yrkar på att det görs en grov kostnadsbedömning av gång- och cykelbro över Lillån.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på utskottets förslag och Lars-Olov Simus yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt utskottets förslag.

Skickas till

Förslagsställaren

§ 76

KS 2023/473

Styrdokument - Trafiksäkerhet

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för omarbetning samt att styrdokumentet kompletteras med en handlingsplan.

Sammanfattning av ärendet

Ett av de uppdrag som verksamhetsområde samhälle fått är att ta fram en handlingsplan för trafiksäkerhet. Trafiksäkerhet är något som verksamheten alltid jobbar med men som det inte har funnits några nedskrivna dokument om. Handlingsplanen är ett verktyg att använda i trafiksäkerhetsarbetet. Den ger en tydlig struktur för det fortsatta arbetet inom trafiksäkerhet.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för trafiksäkerhet 2024-04-04
Tjänsteutlåtande samhälle 2024-04-04

Förslag till beslut

Utskottet för samhälle föreslår kommunstyrelsen att anta Handlingsplan för trafiksäkerhet.

Yrkande

Ordförande yrkar på återremittering av ärendet för omarbetning samt att styrdokumentet kompletteras med en handlingsplan.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på bifall eller avslag på yrkandet om återremiss och finner att kommunstyrelsen bifaller återremittering av ärendet.

Skickas till

Verksamhetsområde samhälle

§ 77

KS 2024/194

Regler för vägbidrag

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar Regler för bidrag till enskilda vägar inom Orsa kommun att gälla från 2025.

Sammanfattning av ärendet

Väglagen skiljer mellan statliga vägar, kommunala vägar och enskilda vägar beroende på vem som ansvarar för underhåll och drift av vägen. Det finns ingen lagstadgad skyldighet för en kommun att ge vägbidrag till enskilda vägar men Orsa kommun underlättar för enskilda väghållare att sköta sina åtaganden genom ett ekonomiskt stöd. Syftet med ett kommunalt vägbidrag är att främja fast boende i landsbygds- och bebyggelseområden, näringslivet samt att främja så att vägar kan vara öppna för allmän trafik året runt. Staten via Trafikverket ger bidrag till vissa enskilda vägar.

Orsa kommun har sedan 1975 bidragit ekonomiskt till enskilda vägar genom ett samarbetsavtal med Orsa Besparingskog. Avtalet gäller byvägar och vissa vägar till viktiga besöksmål och omfattar ca 13,5 mil väg. En utredning som gjordes av kommunen 2012 konstaterar att avtalets status är tveksamt då det inte har följts och att Orsa Besparingskog har det formella väghållningsansvaret för dessa vägar. Detta då man ensamt haft en organisation för byvägarnas skötsel och utan samråd med kommunen valt standarden på såväl drift som underhåll av dem. Orsa Besparingskog har sagt upp avtalet och det upphör att gälla 31/12 2024.

En kommun har att förhålla sig till likställighetsprincipen. I dagsläget är det med några få undantag Orsa Besparingskog som är väghållare för enskilda vägar i Orsa. När byggnationen av E 45 Vattnäs–Trunna genomförs kommer ett antal gemensamhetsanläggningar för nytillkomna enskilda vägar att skapas. Dessa nya vägar ska kunna ges bidrag enligt samma förutsättningar som befintliga. Det är ett av motiven för att gå från ett samarbetsavtal till ett bidragssystem beslutat av kommunen.

En majoritet av Sveriges kommuner har regler för bidrag till enskilda vägar. Utformning av bidraget varierar liksom storleken på bidraget. Bidragsnivå i föreliggande förslag ligger i det högre skiktet bland jämförda kommuner. Som jämförelse kan man titta på Leksand som ger ett bidrag på 12 kr/m. Falu kommun ger ett bidrag för byvägar på 12 kr/m. Piteå kommun ger ett bidrag på 3,64 kr/m för vägar med statsbidrag samt 7,63 kr/m för vägar utan statsbidrag.

Föreslagna regler anger villkoren för bidragsgivningen samt bidragsnivån. Vägbidraget riktar sig till väghållare av enskilda vägar med fast boende men även för enskilda vägar till utpekade turistmål. Bidraget kan beviljas både enskilda vägar med statsbidrag och utan statsbidrag.

Bidraget är även indelat i två olika delar. En del för drift av vägen och en del för förstärkningsåtgärder.

Bidragsnivån är 7 kr/m för vägar med statsbidrag samt 15 kr/m för vägar utan statsbidrag. Beloppen förslås räknas upp årligen med KPI. Därutöver kan förstärkningsbidrag på upp till 50 % av godkänd kostnad ges.

Det finns en förväntan från Orsa Besparingsskog att kommunens bidrag ska motsvara 50 % av nettokostnaden efter statsbidrag. År 2021 utgjorde kommunens bidrag 53 %, år 2022 63 % och år 2023 46 % av nettokostnad efter statsbidrag. För 2023 erhöll Orsa besparingsskog ett bidrag om 2,04 mkr inom ramen för samverkansavtalet. Jämförelsevis beräknas föreslaget system ge 2,65 mkr i bidrag år 2025, dvs en höjning med 0,6 mkr vilket motiveras av ökat underhållsbehov.

Beslutsunderlag

Regler för bidrag till enskilda vägar 2024-05-06

Tjänsteutlåtande regler för vägbidrag 2024-05-06

Förslag till beslut

Verksamhetsområde samhälle föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige antar Regler för bidrag till enskilda vägar inom Orsa kommun att gälla från 2025.

Skickas till

Verksamhetsområde samhälle

§ 78

KS 2024/71

Tillstånd affisivering EU-valet 2024

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att partier får sätta upp valaffischer enligt det beslutsdokument som tagits fram.

Sammanfattning av ärendet

Söndagen den 9 juni 2024 är det EU-val och olika partier vill kunna sätta upp valaffischer efter våra kommunala vägar. Tillståndet gäller under de förutsättningar som anges i beslutsdokumentet

Beslutsunderlag

Tillstånd för affisivering EU-val 2024-04-04
Tjänsteutlåtande samhälle 2024-04-04

Förslag till beslut

Utskottet för samhälle föreslår kommunstyrelsen att besluta att partier får sätta upp valaffischer enligt det beslutsdokument som tagits fram.

Skickas till

Valnämnden

§ 79

KS 2024/208

Årsredovisning och bokslut, Norra Dalarnas samordningsförbund, FINSAM

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisning för Norra Dalarnas samordningsförbund 2023.

Revisorerna rekommenderar att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och dess enskilda ledamöter och ersättare i Norra Dalarnas samordningsförbund för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning av ärendet

Norra Dalarnas samordningsförbund (FINSAM) ansvarar för finansiell samordning på rehabiliteringsområdet inom den geografiska zonen för medlemskommunerna. Medlemmar i förbundet är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Dalarna samt Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

Samordningsförbundet har lämnat sin årsredovisning för 2023. Revisorerna bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisorerna tillstyrker ansvarsfrihet för styrelsen och dess ledamöter för räkenskapsåret 2023. Kommunfullmäktige tar beslut om ansvarsfriheten och frågan behöver inte beredas i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning med revisionsberättelse 2023

Revisionsrapport

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisning för Norra Dalarnas samordningsförbund 2023.

Revisorerna tillstyrker: Kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och dess enskilda ledamöter och ersättare i Norra Dalarnas samordningsförbund för verksamhetsåret 2023.

Skickas till

Norra Dalarnas samordningsförbund, FINSAM

§ 80

KS 2024/216

Årsredovisning och bokslut 2023, Brandkåren Norra Dalarna (BRAND)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2023 för Brandkåren Norra Dalarna.

Revisorerna rekommenderar att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och dess enskilda ledamöter och ersättare i Brandkåren Norra Dalarna för verksamhetsåret 2023.

Mikael Thalín (C) anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Brandkåren Norra Dalarna (BRAND) är ett gemensamt kommunalförbund för Leksand, Mora, Orsa, Älvdalen och Vansbro kommuner.

Kommunförbundet Brandkåren Norra Dalarna, BRAND, har lämnat sin årsredovisning för 2023.

För år 2023 redovisar BRAND ett positivt resultat om 251 tkr. Balanskravsresultatet är 2 tkr efter justering av realisationsvinster samt återföring av tidigare orealiserade förluster i värdepapper.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2023 Brandkåren Norra Dalarna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2023 för Brandkåren Norra Dalarna.

Revisorerna rekommenderar att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och dess enskilda ledamöter och ersättare i Brandkåren Norra Dalarna för verksamhetsåret 2023.

Skickas till

Brandkåren Norra Dalarna

§ 81

KS 2024/220

Revidering av instruktion för Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer föreslagen instruktion för Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet (KPTR) är ett organ för samarbete och informationsutbyte mellan pensionärs- och handikapporganisationer och kommunstyrelsen.

Instruktionen för KPTR reviderades senast 2017-06-12.

På KPTR:s sammanträde den 6 mars 2024 beslutade rådet om förslag till ändringar i instruktionen. Ändringarna består av att skicka ut kallelse till sammanträde en vecka tidigare samt att stryka representant från dåvarande Landstinget Dalarna. Region Dalarna har idag ingen representant i KPTR då samverkansfrågorna mellan regionen och kommunen sköts i POLSAM.

Beslutsunderlag

Protokoll KPTR 2024-03-06

Utkast ny instruktion 2024-04-24

Instruktion KPTR 2017-06-12

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer föreslagen instruktion för Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet.

Skickas till

KPTR

§ 82

KS 2024/226

Avsägelse av uppdrag, ordinarie ledamot i utskottet för omsorg, Hans-Göran Olsson (S)

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner avsägelsen från Hans-Göran Olsson (S) som ordinarie ledamot i utskottet för omsorg och väljer Johanna Bergman (S) som ny ordinarie ledamot i utskottet för omsorg från 2024-05-14 och längst till och med 2026-12-31.

Sammanfattning av ärendet

Hans-Göran Olsson (S) har avsagt sitt uppdrag som ordinarie ledamot i utskottet för omsorg.

Beslutsunderlag

Avsägelse, 2024-04-25

Yrkande

Anders Rosell (S), ordförande för valberedningen, yrkar på att välja Johanna Bergman (S) som ny ordinarie ledamot i utskottet för omsorg.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslaget från Anders Rosell (S) och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Skickas till

De valda

§ 83

KS 2024/239

Avsägelse av uppdrag, ersättare i utskottet för omsorg, Johanna Bergman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner avsägelsen från Johanna Bergman (S) som ersättare i utskottet för omsorg och väljer Hans-Göran Olsson (S) som ny ersättare i utskottet för omsorg från 2024-05-14 och längst till och med 2026-12-31.

Sammanfattning av ärendet

Johanna Bergman (S) har avsagt sitt uppdrag som ersättare i utskottet för omsorg.

Beslutsunderlag

Avsägelse, 2024-04-30

Yrkande

Anders Rosell (S), ordförande för valberedningen, yrkar på att välja Hans-Göran Olsson (S) som ny ersättare i utskottet för omsorg.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslaget från Anders Rosell (S) och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Skickas till

De valda

§ 84

KS 2024/148

Ny timplan för grundskolan från hösten 2024

Beslut

Kommunstyrelsen antar föreslagen timplan för läsåret 2024–2025.

Sammanfattning av ärendet

Elever som går i grundskolan har rätt till ett minsta antal garanterade undervisningstimmar i låg-, mellan- och högstadiet. Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Timplanen beskriver hur undervisningstimmar ska fördelas mellan de olika ämnena. En huvudman kan utöka undervisningstimmar i den nationella timplanen. Bestämmelser för hur timplanen ska fördelas finns i 10 kap. 5 § skollagen och i 3 kap. 2–4 och 6 §§.

Riksdagen har fattat beslut om ändringar i skollagen som innebär att elevens val tas bort i grundskolan från och med höstterminen 2024. Regeringen har fattat beslut om hur tiden för elevens val ska fördelas till övriga ämnen i timplanen. Den nya timplanen gäller alla elever i alla årskurser från höstterminen 2024.

Förslaget om en ny timplan för skolan i Orsa är på 6 968 timmar per läsår. Det är en utökning med totalt 78 timmar per läsår. Utökningen gäller främst insatsen kring det förebyggande arbetet kring kränkningar och våld på mellan- och högstadiet samt mentorer i våldsprevention. På lågstadiet har ämnet idrott utökats med 22 timmar per läsår. Utökningen motsvarar 30 % av en tjänst.

Beslutsunderlag

Timplan läsåret 2024–2025, jämfört med nationell timplan.

Förslag till beslut

Utskottet för lärande föreslår:

Kommunstyrelsen antar föreslagen timplan för läsåret 2024–2025.

Skickas till

Verksamhet lärande

§ 85

KS 2024/249

Val av revisor - stiftelsen Skattungeskolan

Beslut

Kommunstyrelsen utser Jonas Dahlin, Qrev AB till revisor för stiftelsen Skattungeskolan.

Magnus Bjurman (S) anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Stiftelsen Skattungeskolan, har till syfte enligt stadgan att verka för att mark, byggnader och andra materiella resurser ställs till förfogande för den kurs Mora Folkhögskola driver i Skattungbyn.

Enligt stadgan ska styrelsens förvaltning granskas av två revisorer, varav en ska utses av Orsa kommun. Den revisor som fram till och med 2023 har anlitats har nu lagt ner verksamheten varför en ny revisor måste utses. Stiftelsen har förslag på två revisorer, Jonas Dahlin och Nicklas Paulsson och Jonas Dahlin föreslås vara den huvudansvarige som utses av Orsa kommun.

Beslutsunderlag

Begäran om godkännande av revisor, Stiftelsen Skattungeskolan 2024-05-06

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen utser Jonas Dahlin, Qrev AB till revisor för stiftelsen Skattungeskolan.

Skickas till

Stiftelsen Skattungeskolan

§ 86

Ekonomisk prognos 2024

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Genomgång av ekonomisk prognos 2024 för kommunstyrelsens verksamheter.

Prognos för verksamhetsområde lärande visar på en kostnadsökning om 2 mkr. Det beror bland annat på att många barn och elever har särskilda behov.

Verksamhetsområde omsorg bedöms få ett underskott 2024 på grund av ett stort tryck på hemtjänsten där antalet brukare har ökat. Även kostnaden för barnomsorg på obekvämt arbetstid har blivit högre än beräknat.

Verksamhetsområde samhälle har höga kostnader för fritidsanläggningar men även högre kostnader för snöröjning och vinterväghållning än vad som är beräknat. Prognosen visar på en kostnadsökning med 1 mkr.

§ 87

Uppföljning heltidsresan

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Heltid som norm är en rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner och Kommunal och är en huvudöverenskommelse från 2016 (HÖK 16) som gäller Kommunals avtalsområde.

Alla anställs på heltid med möjlighet till tjänstledighet på 15 eller 25%.

Heltid som norm infördes inom verksamhet omsorg samt kostenheten i mars 2022 och ca 224 medarbetare omfattades.

Verksamheterna lärande och samhälle går in i heltid som norm i augusti 2024 och omfattar 50 medarbetare varav 20 arbetar deltid nu.

§ 88

KS 2024/59

Information om invånardialog

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

I Vision 2050 står det att visionen är att Orsa kommun ska ha Sveriges bästa invånardialog. En policy och en rutin är framtagen för att sätta formen för invånardialog.

Invånardialoger genomfördes för Program för kultur under 2023, väganslutning Löva strand under 2023 och 2024.

Pågående invånardialog är Uppdrag inkludering och under 2024 planeras för invånardialog inför framtagande av Plan för fritid.

§ 89

Information om särskilt boende (SÄBO)

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetet med det särskilda boendet löper på enligt plan.

§ 90

Genomgång av Brandkåren Norra Dalarnas verksamhet

Beslut

Ärendet utgår.

§ 91

Information om Inlandsbanan AB

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Mikael Thalín informerar om den kommande årsstämman för Inlandsbanan AB (IBAB).

En stor del av IBAB:s intäkter består av underhållsbidrag och dessa har också ökat jämfört med föregående år. Det avtal som finns med staten har förlängts. IBAB har också investerat i ett antal persontrafikfordon

§ 92

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

- Protokoll utskott för omsorg 2024-04-17
- Protokoll utskott för lärande 2024-04-18

§ 93

Delgivningar

- Information från Upphandlingsenheten Mora, Orsa, Älvdalen
- Beslut Miljö- och byggnadsnämnden 2024-04-17 Miljöpris 2024 – Orsa
 - Sammanställning nomineringar Miljöpris - Orsa 2024
- Protokoll - Kommunala pensionärs- och tillgänglighetsrådet (KPTR) 2024-03-06
- Styrelseprotokoll Orsabostäder AB 2024-04-26
- Styrelseprotokoll Orsa Lokaler AB 2024-04-26